

Wychodził we wtorek, saturday i soboty. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem Rozmaitościami na kwartał, dla odbiorców w samym Lwowie 4 ar. 48 kr., na prenumeratę lwowskim 4 ar. 12 kr., na wszelkich innych prenumeratę 4 ar. 24 kr. mon. konw. Prenumerata półroczna wynosi 4 ar. 96 kr. tylko 40 kwartałna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowa i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku placę się od wiersza w pół kolumnie (drukem germań) za pierwszy raz 2 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery placę się wedle tego, ile na awyższej druk obrachowane miejsca są. Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Sobota

N^{ro} 96.

16. sierpnia 1845.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Ze Lwowa: Nowe dary dla unieszczęśliwionych nową powodzią włościan galicyjskich.

Wiadomości zagraniczne: Hiszpanija: Podróż Królowej. — Spisek w Maladze.

Anglija: Rozprawy parlamentowe: Sprawy greckie; przypadki na kolejach żelaznych. — Król Holenderski feldmarszałkiem angielskim.

Francyja: Wyjazd królewskiej rodziny do Eu. — Manifest komitetu religijnego. — Wiadomości z Algieru.

Szwajcaryja: Mowa pana Ochsenbein.

Turcyja: Sprawozdanie rady publicznego oświecenia.

Nowiny.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Ze Stanisławowa. — Z Sadagory. — Z Białej. — Z Londynu.

Dary dla włościan galicyjskich, w biurze Redakcyi Gazety Lwowskiej złożone.

Dodatek nadzwyczajny: Spis dzieł polskich księgarni Rajetana Jabłońskiego.

	zr. kr.
Dunajewski	10 —
Detournell	2 —
Dutkiewicz	3 —
Dobrowolski	10 —
Dybowski	2 —
Hrabia Fredro Alexander	6 —
— — Henryk	5 —
Giżewski	2 —
Gembatschowa	2 —
Górska	5 —
Górski	2 —
Gottlieb	2 —
Göttinger	1 20
Hulimka	10 —
Hensel	1 —
Hansmann	5 —
Hr. Jabłonowski Ludwik	50 —
— — Kazimiérz	10 —
Januszkiewicz	1 —
Jordan	10 —
Jasielesowa	2 —
Isiażę Jabłonowski	5 —
Janicki	10 —
Janko Karol	20 —
Jankowa Maryja	20 —
Rotkowski	3 —
Kolischer	15 —
Krepowa	10 —
Hrabina Komorowska	5 —
Kostin	1 —
Hrabia Konarski	5 —
Kohn	2 —
Kerberweinowa	3 —
Klunker	1 20
Rubiński	4 —
Klosson	2 —
Kozaryn	2 —
Hrabia Klebelsberg	5 —
Ramiński	2 —
Lewandowski	3 —
Lueger	1 —
Lenartowicz	1 —
Leśkiewicz	5 —

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

Dokończenie spisu siódmego, darów złożonych dla dotkniętych nową powodzią mieszkańców galicyjskich.

	zr. kr.
Bognański	5 —
Baron	1 —
Bassler	2 —
Chojecki	3 —
Chwałibóg	1 —
Czerkawscy, bracia 2 rub. śr.	5 —
Chojecki	2 —
Czerwiński	10 —
Cichoński	5 —
Cybulska	1 —
Csillik	7 —
Dobrowolski, Dr. medycyny	7 —

	zr.	kr.
Lipiński	—	40
Langiewicz	5	—
Lipnicki, ksiądz	2	—
Ksiądz Lichtenstein	5	—
Hrabia Łażyński	30	—
Ligeza	1	—
Morawski	15	—
Michalikowska	—	40
Mierzejewski	2	—
Mandyk	2	—
Ksiądz Moszora	1	—
Machan	2	—
Michałkowski	1	—
Michalski	2	—
Majewski	3	—
Müller	1	—
Mossdorfer	10	—
Mokrańska	1	20
Netrebski	5	—
Novosielski	1	—
Nieznani za kupionej przy kasie bilety	11	40
Pohlmann	2	—
Ksiądz Pawłowski	—	40
Penther	2	—
Padlewski	5	—
Pięczykowska, 2 dukaty.		
Pajewski	3	—
Poznańscy	5	—
Pierzchała	5	—
Rossol	3	—
Ksiądz Rzebaun	5	—
Raczko	2	—
Rothwell	2	—
Reuss, 1 dukat i	1	—
Ksiądz Robaczyński	5	—
Swoboda	2	—
Singer	5	—
Schabinger	2	—
Stock	2	—
Świeprawka	—	40
Podolecki	2	—
Schubuth	5	—
Śmiałowski, Dr. medycyny	2	—
Śmiałowski, Dr. praw	2	—
Suchodolski	2	—
Sidelski	—	30
Schabinger, c. k. kapitan	2	—
Schumann	1	40
Skrzyński	4	—
Schmid	2	—
Sibel	1	—
Skulimowski	1	—
Thyll	5	—
Fränkl	5	—
Ksiądz Ulanowski	5	—

	zr.	kr.
Vogelsinger	—	40
Vogel Karol	1	—
Weegner	2	—
Weigle	5	—
Winiarz	5	—
Wendatowska	5	—
Wajdowski	1	—
Węglowski	1	—
Wisłobocki	5	—
Wasilewski	5	—
Wierzbowski za 30 biletów sprzedanych	30	—
Zeitlerowa	1	—
Zablocki	5	—
Zinn	1	—
Żardecki	25	—
Żółtowski	5	—
Z Komarna za 2 bilety	2	—
Z loteryi fantowej zebrano	84	40
Dobrowolska za sprzedane przez li- cytacyję wygrane przez się fanty	14	—

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Królowa Izabella II. przybyła dnia 31. lipca przed południem do Pampluny; zamyśliła tylko dwa dni zabawić w głównym mieście Nawary, a z tamtąd udać się wprost do wód Santa-Agnada w prowincyi Guipuzkoa. Dnia 2. sierpnia była Królowa w St. Sebastian spoziewana.

Podróż Królowej do prowincyj baskijskich była w hiszpańskiej stolicy głównym przedmiotem rozmowy; spierano się o to, czy polityczne powody czyli też stan zdrowia skłoniły młodą Królowę do tej wycieczki.

W pobliżu Witoryi ściągają korpus wojska, na czele jego postawieni będą ci oficerowie, którzy z szczególniejszą gorliwością służyli sprawie konstytucyi i Królowej. Jak się zdaje, chcą się zabezpieczyć przeciw karlistowskim zamachom. Jenerała Prim przywołano z Francyi a putkownika Milana złożono z jego urzędu w ministryjum wojny i do Sewili wydalono.

Podług korespondencyi dziennika *Constitutionnel*, słychać że uczestnicy odkrytego w Madrze spisku byli bardzo liczni, należeli do partyi progresistów i absolutystów; wszyscy mieli karabiny i liczyli na 1500 ludzi z przyległych okolic. Nie zbywało im na pieniądze; chcieli także na majątnych kupców i właścicieli dóbr na prowincyi nałożyć kontrybucyję pół miliona twardych piastrów, a w zamieszaniu przynycić towary z Gibraltaru. Do-

tychczas niewysłędzono przewodzców tego spisku. Ostatniemi dniami przejeżdżało przez Malagę kilku esparterystowskich generałów, którzy z najznakomitszemi osobami obu stronnictw konferencyją mieli.

Na baskijsko-francuzkiej granicy, gdzie francuzkie władze kazaly wystawiony przez Hiszpanów na francuzkim gruncie domek rozwalić, a Hiszpanie zabili za to brygadyniera myta i uprowadzili burmistrza, obawiają się, aby między oboma ludami do istotnego starcia się nie przyszło.

Podług najnowszych wiadomości z Malagi są między uwięzionymi major Manuel de Lara, wielu innych oficerów, sierżantów tudzież kupców, adwokatów i t. d., a wszyscy z partyi progresistów. Na przypadek, jeżeliby się powiodło, w Maladze, chcieli spiskowi udać się do Rondy i Granady dla rozkrzewienia w Walencji i Katalonii powstania. — Słychać że w Ciudad-Real odkryto związek karlistów, którzy pod pozorem naradzania się nad przedsięwzięciami w kolejach żelaznych, zgromadzali się u niektórych dawnych dowódców karlistowskich. Ztąd wyniknął taki skutek, że trzech z tych ostatnich wygnano z kraju.

Z Kadyxu piszą, że dnia 19. lipca zrana przylepiano tam po różnych dzielnicach miasta buntownicze kartki, na których były wyraźne wzywania dla Espartera a zwrócenia na Królowę a najszczególniej na generała Narvaez prezydenta gabinetowej rady.

Wielka Brytania i Irlandya.

Z Londynu dnia 1. sierpnia. Wczoraj wieczór zaszła w izbie wyższej nowa polityczna rozprawa. Lord Beaumont zapytał: Jak też na granicy między Grecyją a Turcyją rzeczy stoją? Czy prawda, iż rząd angielski pochwała postępowanie gabinetu Koletti, uchyla się od wszelkiego wpływu w Grecyi, i francuzkiemu pełnomocnikowi w Atenach nieograniczenie władac pozwala? W Lewancie panuje to zdanie, że interesa Anglii i Francyi są różne i jedne drugim przeciwne; jestto rzecz godna ubolewania, interesa obudwóch krajów są jednakie, obydwaj powinny się starać, aby Turcyję wzmacnić, jako warownię Dardanelów; jeżeliby tę bramę do Śródziemnego morza zamknięto, natenczas zostawałby handel Francyi i Anglii na łasce Rossyi, a przecież między konsulatami Anglii i Francyi w Grecyi widac niezgodę, musi to być skutkiem braku należitych ze strony rządu instrukcyj. — Na te i inne zapytania odpowiedział lord Aberdeen: »Przypuszczam, iż szczególne okoli-

czności, zachodzące pomiędzy nami a Grecyją usprawiedliwiają wzmiankę o tej kwestyi, która tu zresztą nie jest na swoim miejscu. Anglija, Francya i Rossya utworzyły państwo greckie i zagwarantowały jego byt i całość jego granic. Wraz z dwoma powyższemi mocarstwami zaręczyliśmy także grecką pożyczkę, i wypłaciliśmy niedawno przypadłe raty procentu. To daje nam niejakię prawo wchodzić poniekąd w wewnętrzne sprawy Grecyi, dopóki rząd grecki sam swoich zobowiązań dopełnić nie będzie w stanie, dopóty należy mu pamiętać, iż w istniejącym traktacie jest artykuł, na mocy którego, w celu opłat procentów od pożyczki, mogliśmy sobie przywłaszczyć taką część z dochodów państwa, jakabyśmy sami wyznaczili, przytoczony tu artykuł nie jest próżną formalnością, chociaż to prawo jedynie od dobrej wiary zawisło, jaką Grecya w dotrzymaniu swoich zobowiązań okazuje. Tymczasem nasze mieszanie się do spraw wewnętrznych mogłoby tak dalece być rozciągnięciem, iżby rządowi greckiemu ani cień niepodległości nie pozostał. Przyznaję, że w obecnym stanie Grecyi nie jedno się dzieje nad czem muszą ci ubolewać, których dobro tego młodego państwa obchodzi. Nie zaprzeczam, iż tam zdarzają się rozboje i gwałty, nie zgadzające się bynajmniej z rządem, który spokój i porządek miłuje. Czuję się nawet upoważnionym oświadczyć greckiemu rządowi moje zdanie, w jaki sposób tym niedogodnościom dałoby się zapobiedz. Przeto jednak nie sądzę się być obowiązany oświadczyć tu publicznie, jakie jest moje zdanie o ministeryjum pana Koletti. Mnie nie przystoi wyrokować o postępowaniu ministra obcego państwa. Co się tyczy wypadków na granicy, doniesienia o nich są bardzo przesadzone. Na nieszczęście mieszkają na tém pograniczu plemiona, które zbyt małe postępy w cywilizacyi uczyniły. A co gorsza, ci ludzie uważają swoje rozboje za pewien rodzaj prawnej i sprawiedliwej wojny. Nie do uwierzenia zaś jest, aby rząd grecki wspierał rozboje tych pogranicznych mieszkańców. Cóżby przytém zyskał? Gdyby w Grecyi był Bedlam, tedy należałoby zamknąć w nim pana Koletti, jeżeliby on przez napady pogranicznych mieszkańców skłonił Turków do kroków nieprzyjacielskich.

Na posiedzeniu izby niższej d. 29. lipca nadmieniono o ostatnich przypadkach na angielskich kolejach żelaznych. Sir Robert Peel zagroził, że, jeżeli moralne zobowiązanie się towarzystw kolei żelaznych okaże się niedostatecznym do zabezpieczenia podróźnych,

wtedy parlament wda się w tę sprawę i zatrzyma niejaką część czystego dochodu na opłacenie lepszego nadzoru. Lord Palmerston nadmieniał potem o stanie zbrojnej siły w kraju względnie do Francji. Francja, rzekł on, ma 340,000 wojska, milijon wprawionych do boju narodowych gwardzystów, przemagającą marynarkę, flota parostatków francuzkich może transportować 290,000 ludzi i t. d. Dlatego i w Anglii należy pamiętać o polepszeniu zbrojnej siły, pomnożeniu parostatków i przywołać milicją krajową, aby podobnie jak Francja mieć w pogotowiu na wybrzeżu wprawionych do boju ludzi. Sir R. Peel starał się udowodnić, że zbrojna siła krajowa nie jest niedostateczną, i że w najnowszym czasie wiele w tej mierze działośo; zresztą ubolewałby on jeźliby Francja i Anglija nie w cywilizacyi i handlu, lecz w wojennych demonstracyjach nawzajem siebie prześcigały. Formowanie milicyi nie jest na czasie, stojące wojsko złożone ze 100 do 120,000 ludzi nie pozyskałoby bynajmniej pochwały ludu.

Francja.

Z Paryża dnia 3. sierpnia. Rodzina królewska ma wkrótce udać się do Eu; Królowa jak słyhać wyprzedzi członków rodziny swojej, aby być przy pogrzebie księżniczki Klementyny, która tam przebywa. Król zabawi w Eu dwa miesiące. W ostatnich leciech wystawiono tam wiele budynków, mianowicie wielką aleję w lesie, którą naprawiono, i *Avenue Victoria* nazwano. Również i *Galerja Victoria* została ukończoną. Dwa parostatki o sile 220 i 50 koni, jacht i cztery kutery będą w Treport stały na rozkazy królewskie.

Oprócz komitetów wyborczych partyi liberalnej i legitymistowskiej, istnieje także: »Komitet wyborczy dla obrony religijnej wolności. Manifest dnia 25. lipca wydany do wyborców jest przedrukowany w dzienniku *l'Univers*, i podpisany przez hrabiego Montalembert, jako prezesa, tudzież przez p. Vatismenil jako wice-prezesa. Z niego pokazuje się, że ten komitet z tego wychodzi stanowiska, iż wojna przeciw Jezuitom jesto gwałt zadany wolności sumienia obywateli francuzkich, a tćm samćm jest wyraźnćm wezwaniem do katolików, aby wstępowali do tego związku, mającego na celu opór konstytucyjny naprzeciw planom sprzeciwiającym się konstytucyi. Mićdzy różnćmi tłumaczeniami jakim podlegają układy robione z Rzymem, nie powiedziano z pewnością, które z nich jest prawdziwe, tylko dołączona jest ta uwaga, że na każdy przypadek dowiedziona

jest rzeczą, iż naczelnik kościoła, ani zganił, ani zaparł, ani tćż nie poświęcił z tego wszystkiego, co przez wyższe i niższe duchowieństwo, jakotćż przez katolików francuzkich w celu osiągnięcia swobód karty konstytucyjnej działośo. Kwestyję o Jezuitach obrali nieprzyjaciela kościoła i wolności tylko na złudny postrach; ci ostatni mają teraz naprzeciw katolikom o jedną pobudkę mniej, katolicy zaś przeciw nim, mają o jedno zażalenie więcej; a zatćm wszyscy katolicy powinni teraz razem się trzymać, owoż gdyby pićrwej byli to uczynili, i działośności swojej nie zwracali wyłącznie na kwestyje polityczne, byliby mieli silniejsze w izbie zastępstwo. Handydaci mający mieć pićrwszeństwo, będą tylko obowiązani do popićrzenia wolności o nauce.

Podług *Monitora algierskiego* marszałek Bugeaud postanowił plemię Zbeah za karę przestępstw postćpowań, przenieść w inną stronę Algii. Wykonanie tego postanowienia, przez któreby kilka tysięcy hektarów ziemi opróżnionej zostało dla kolonistów europejskich, nie da się jednakże tak łatwo uskutecznić, gdyż Zbeahowie rozsypaliby się zapewne po innych plemionach. Wypadek przesiedlenia całego plemienia zdarza się tu po raz pićrwszy. Lufy ze strzelb, które pochodzą z rozbrojenia plemion Warensenis i Dahra, kazał marszałek Bugeaud, jako pamiątkę użyć przy budowie arsenału i innych budynków wojskowych w Algierze na porćdze do schodów, na kraty i t. d. Rozbrojenie to przyniosło 7000 użytecznych a 1500 nieużytecznych strzelb, a te ostatnie zostały połamane.

W liście z Algieru pod dniem 25. lipca donoszą: »Na zachodniej stronie Orleansville wydarzyła się zdrada, która również jak niejedyn wypadek tego rodzaju dowodzi, że u podbitych przez nas Arabów dobrocią nie wiele wskórać można. Nasz Aga S e n d s z a zamyślił dla ożenienia swego syna udać się do swoich krewnych w Oranie, na czele stu Spahów, którego pułkownik Arnaud dał mu jako straż honorową. Zbeahowie, plemię osiadłe w bardzo górzystej okolicy przy gościńcu z Oranu, które usiłowało zabić swojego Rajda a zamiast niego zabiło jednak dwóch Spahów, zastąpili naszemu Adze drogę i na głowę dwóch Zbeahów włożyli burnusy zabitych Spahów. Aga spostrzegłszy te burnusy, sądził że to są jego ludzie, dla tego nieprzygotował się do obrony. Poczćm Zbeahowie dałi ognia i zabili Agę i dwóch Spahów. Eskortujący Agę Spahowie po dzieńnym odporze, utraciwszy pićciu z swych towarzyszy, byli zmuszeni cofnąć się, gdyż

Zbeahowie liczyli około 300 jeźdźców i więcej niż dwiestu ludzi pieszych, którzy przesmyk osadzili. Plemię to otrzymało już kilkakrotnie za ponawiane bunty przebaczenie. W ostatniej wyprawie w górach Warenserys obchodził marszałek długimi manowcami szerokie ich łany dla ochronienia zboża. Z tego przykładu można się przekonać, jakie skutki ciągną za sobą tutaj uległość i pobłażanie, które dzienniki paryżkie tak mocno zalecają. Jak inne powzięłyby one przekonanie, gdyby je z filantropijnymi ich zasadami w pośród tych fanatycznych i przeniwierczych plemion postawiono?

Z listu, z dnia 29 czerwca, który pan Salvandy otrzymał od p. Botta francuzkiego konzula w Mossul, dowiadujemy się, że rzeźby z gruzów Niniwy sprowadzono szczęśliwie do Bagdadu.

Federacyja Szwajcarska.

Berneńska Gazeta donosi co następuje o słynnej mowie pana Ochsenbein podczas poświęcenia dzwonu korpusu ochotników w Szöpfen: Pan Ochsenbein przytoczył znaczenie dzwonu jako zaszczytny pomnik dla poległych pokonawców Jezuityzmu. Hasłem szwajcarskiego ludu było: Precz z Jezuitami ze Szwajcaryi. Rządy i sejm nie uczyniły nic do urzeczywisczenia tego hasła. W tém przystąpił lud do czynu i przedsięwziął wyprawę ochotników. Siła ta nie była ani uorganizowana, ani też dostateczna, dla tego niepowiodło się przedsięwzięcie. Ale hasło jest jeszcze i teraz to samo: Precz z Jezuitami. Ono musi być wykonanem. Lecz Sejm nie pomaga, ochotnicy nie są dostateczni, dla tego trzeba się chwyć innego środka, a tym środkiem jest nasz rząd o 40,000 bagnetach, któremi nie raz się chępli. Trzeba więc, aby lud silnie pomagał rządowi, wielkiej radzie, trzeba aby agitacyja ludu była żywszą, a rząd będzie musiał pójść za nią. W takimże samym duchu mówił najwyższy sędzia Imobersteg. *Gazeta Federacyjna* dodaje: A to wszystko w chrześcijańskim kościele.

Turcyja.

Z Konstantynopola dnia 23. lipca: Sułtan pozwolił na trzy pierwsze sprawozdania rady publicznego oświecenia i wydał rozkaz, aby je wykonano. Sprawozdania te zawierają: 1) Główny plan nowego systemu nauki i administracyję szkół; 2) niższe a 3) wyższe klasy szkół elementarnych. Pomieciona rada wy-

pracowała i przedłożyła także szczegóły planu dla wyższych nauk; plan ten rozszerza się nad zaprowadzeniem uniwersyteiu podług ideów dawniej już ogłoszonych. Z uniwersytem będą połączone dwie szkoły: 1) szkoła dla kształcenia na nauczycieli i na profesorów, 2) dla kształcenia na urzędników Wysokiej Porty, która znowu na dwie klasy się dzieli: a) na administracyjny, b) na dyplomatyczny zawód. Uczniowie w tych ostatnich klasach muszą nie tylko po francuzku ale i po angielsku się uczyć. Gmach uniwersytecki wzniesiony będzie na placu koszar Czebecze. Podług listów z Rumelii, komisye zajmujące się ulepszeniami rozwijają tam wielką czynność.

NOWINY.

Zdaje się, że przeznaczenie, które nas tyła nieszczęściami wylewów i powodzi dotknęło, nie wyczerpało wszystkich swoich zgubnych ciosów. Ze wszystkich niemal okolic dochodzą nas wieści o ciągłych deszczach, które teraz właśnie, w czasie żniw są dla kraju naszego najniebezpieczniejsze, a ślota ciągła z matemi przestankami, której doświadczamy w stolicy naszej, dodaje jeszcze więcej wagi tym niepokojącym wiadomościom. Według doniesień z Czerniowiec, które przytaczamy w dzisiejszym artykule handlowym, *Prut* podniósł się do wysokości mostu. Toż samo wyczytujemy w *Gazecie Krakowskiej* o *Wiśle*, która polewnym deszczu całonocnym z dnia 6. na 7. b. m. do znacznej podniosła się wysokości, i zalala na nowo okolice niziny. Nie miała już zapewne co zabierać, stała się jednakże dotkliwą dla Nadwiślan. Taż *Gazeta* donosi, że w Krzeszowicach i Swoszowicach zbierają podpisy na balo, z których dochód ma być przeznaczony na wsparcie dotkniętych powodzią.

* * *

(Nadesłane z Truskawca.)

Wielkie nieszczęścia krajowe, jakkolwiek boleśnie uderzają w serca wszystkich czuć umiających ludzi, mają już w sobie, jeżeli się wolno tak wyrazić, tę wielką pociechę, że zwykle odkrywają nam na przekór czarnowidzącym od ludkom, piękną stronę ludzkości. Ledwie się bowiem pojawi nieszczęście, staje zaraz obok pomoc; dla łez nieszczęśliwych wnet się znajdują dobroczynne ręce otrzcć je gotowe. — Nigdy żywiej nie okazała się prawda tej myśli, jak teraz, kiedy grom po gromie uderzył w znaczną część kraju naszego. Zbie-

gają się zewsząd dobre chęci, usiłowania, datki dobroczynne, a za wieścią o okropnej powodzi biegnie w ślady litość po kraju, wcoraz nowe przystrajając szaty boskie swe oblicze. Każde nowe usiłowanie takie podawać do publicznej wiadomości, jest, zdaje się, świętą powinnością, i z tego stanowiska wychodząc, wspomniéć wypada o koncercie, danym w Truskawcu dnia 5. b. m. Skoro się tylko w tutejszej okolicy rozeszła wiadomość o nowém nieszczęściu naszych współbraci, powodzią lipcową ciężko dotkniętych, J. W. Jmé ksiądz kanonik Załęski proboszcz drohobycki ob. łac., dziekan i radca konsystorza, jako prawdziwy pasterz Ewanlii, zawsze skory, gdy idzie o niesienie pomocy bliźniemu, otarcie łez cierpiącym, korzystał z przybycia do rodziny swojej w Drohobyczu JMci Panny Amalii Hähnel (nadwornej śpiewaczki Króla JMci pruskiego), i zniewolił tę w świecie muzycznym słynną artystkę do danie koncertu w Truskawcu. Umysły szlachetne wnet się rozumieją; jakoż panna Hähnel przyjęła to wezwanie jak najchętniej i oświadczyła, iż cały spodziewany dochód poświęca na korzyść wspomnianych nieszczęśliwych. Jmé ksiądz Załęski dał znać o tém w Truskawcu, i wyznaczwszy dzień 5ty sierpnia na ten koncert, nie zaniedbał niczego, nie szczędził trudów, zabiegów i usiłowań, aby zebranie tak gości truskawieckich jak i z okolicy było jak może być najliczniejsze. Jakoż w rzeczy samej szlachetny zamiar zrozumiany przez wszystkich, i przez wszystkich z największym dziełony zapętem, został pomyślnie osiągnięty; mimo deszczu ulewnego o godzinie 6tej wieczornej zebrawi się w nowej pięknej sali balowej w Truskawcu goście kąpielowi i z okolicy. Małżonka c. k. Rady gubernijalnego, JW. Pani Eminger, należąca do grona Dam lwowskiego towarzystwa dobroczynności, której nazwisko wszędzie zdybać możemy, gdzie tylko idzie o jakie dzieło dobroczynne, ledwie przybyła do Truskawca, ledwie się jeszcze sama dobrze rozgościć mogła, a już zawiadomiona o piękném przedsięwzięciu, tak dobrze trafiąjącą do jęj uczuć szlachetnych, wzięła zaraz na siebie obowiązek gospodyni, dzieląc się nim z Jmé księdzem Załęskim, gospodarzem tęj dobroczynnej zabawy, której był twórcą.... Zaczął się koncert.... z uwielbieniem przyjęto zacząć artystkę, a cześć oddawana jęj talentowi wzmogła się o całe uczucie szacunku dla jęj chęci szlachetnych, i wdzięczności za pomoc niesioną naszym rodakom cierpiącym. Odśpiewała ona naprzód aryję z opery Donizettego: *Torquato Tasso*.

Ściany sali truskawieckiej zabrzmiały po raz pierwszy tak uroczym głosem, w którym nie wiedziéć co było więcej podziwiać, czy objętość naturalną, czy sztukę, która podwajała czarowność jego. Pięknato wróżba dla tęj nowej jeszcze sali, uświęconej takim głosem, i takiém chwalebniém przedsięwzięciem, Poczem przebywający u tutejszych wód W. Jmé Pan Ludwik Van Roy, oficyjał c. k. administracyi skarbowej, odegrał na flecie z towarzyszeniem orkiestry: *Fantazyje* słynnego kompozytora Tulóu. Jeżeli znakomity jego talent wzbudził powszechne zadowolenie, niemniej powszechne było uczucie wdzięczności dla szlachetnego dyletanta, który z taką ochotą ofiarował swoje współdziałanie. Następnie JPanna Hähnel sama sobie przygrywając na fortepianie, odśpiewała dwie aryje, jedną z opery Donizettego *Belizaryjusz*, a drugą z *Niobe* kompozycyi Pacciniego. Na zakończenie nareszcie szlachetna artystka odśpiewała przy fortepianie kilka *Romance* włoskich i francuzkich z trudnym do wypowiedzenia wdziękiem i przyjemnością. Powszechno też zadowolenie zgromadzonych gości odzywało się za każdym przestankiem huczniemi oklaskami, które tym razem były zasłużone i pochodziły z serca. I cały ten wieczór muzyczny we wszystkich szczegółach swoich, działać musiał przemożnie na wszystkie uczucia szlachetniejsze; jeżeli bowiem z jednej strony poświęcenie się tych osób, które już wspomnieliśmy, sprawiło uczucie wyższej rozkoszy, niemniej z drugiej strony rozczulającą była ta dobroczynna skwapliwość, z jaką przykładali się goście do zwiększenia funduszu dla nieszczęśliwych. Tu trzeba wymienić wielu obecnych, bo chociaż wstęp do sali kosztował tylko 1 zr. m. k., wielu dawało więcej, lecz trudnoby przyszło przytoczyć nazwiska, nie było bowiem biletów, — nie było zaiste koncert publiczny, ale raczej przyjacielskie zgromadzenie, rodzinne powiedziéćby można, bo spokrewnione myślą szlachetną i chęcią miłosierną. Przy wstępie jeno do sali JW. Pani Eminger z JW. Panną Matyldą Horoch, odbierały opłaty pieniężne rzucane na tacę: Jęgo Excel. JW. Jmé ksiądz Biskup ob. gr. kat. Snigurski, chociaż tego dnia właśnie opuścił Truskawiec, by wrócić do Przemyśla, zostawił nie mały dar na ten cel dobroczynny. J. W. Jmé ksiądz kanonik Załęski pominąwszy trudy swoje, a JPanna Hähnel prócz śpiewu swego, dorzucili także szczerod datki ze swojej strony. Dossy powiedziéć, że od stu kilkudziesiąt osób zebrano 313 zr. 30 kr. m. k. i dwa dukaty

w złocie *). Kropla-to rosy zapewne rzucona na ten obszar spustoszenia, ale nie mniejsza należy się wdzięczność ogółu za pomoc niesioną rodakom, która błogowieństwem tylu nieszczęśliwych spadnie na szlachetnych dobroczyńców. A skromna łza szczerzej litości nie jestże najświetniejszym dyjamentem w wszechwidyjących oczach Przedwiecznego!.. S. R.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencji prywatnej).

Ze Stanisławowa, dnia 13. sierpnia. Kilkunastodniowa w miesiącu lipcu posucha, zatrwożyła nas nie mało, że i te mierne tegoroczne urodzaje na jakości swej wiele utracić muszą; albowiem zboże, nie mając do zupełnego wykształcenia się potrzebnej wilgoci, nie wyda ani dobrej mąki, ani spodziewanej ilości w ziarnie. Często nas nawiedzające grady, tak w zbożu jak w tytuniu wielkie zrządziły szkody. Deszcze, jednak zawsze nawalne i z wielkimi grzotami, wtedy dopiero nastąpiły, gdy już żniwa całą siłą rozpoczęły się. Kilkodniowy nieustający deszcz, nie mało się przyczynił, że ceny zboża się podniosły; gdy już zboże w kopach złożone zaczęło się zrastać. W handlu zbożem i wódką żadnego u nas ruchu nie widać. Dziś są następujące ceny: Pszenicy korzec 7 zr. 30 kr. do 8 zr., żyta 5 zr. do 6 zr., owsa 4 zr. 30 kr., jęczmienia 5 zr. 30 kr. do 6 zr. w. w., Wódki szumowej garniec 20 kr., okowitej 30stopniowej 30 kr. m. k.

Znaczne od wiosny w Odesie pewnego ziomka naszego na korzystną sprzedaż czekające zapasy pszenicy, teraz zapewne jego wytrzymałość i wielostronną znajomość przemysłową sownie wynagrodzą.

Oprócz kilkudziesiąt tysięcy garnicy okowitej u jednego z naszych sasiadów znajdujących się, nie ma innych jak tylko na potrzebę wyszynku zapasów wódki. Jeżeli pogody przy wykopywaniu ziemniaków posłużą, można się dobrze plonu spodziewać. Nieszczęścia w zachodnich obwodach i często nas nawiedzające grady, nie mało się do podwyższenia cen przyczyniają. Zaraza na bydło, już od kilku miesięcy trwająca, zupełnie handel zatamowała; po wszystkich albowiem miasteczkach targi i jarmarki na bydło są zabronione.

Z Sadagóry, dnia 10. sierpnia. Nasz zwyczajny jarmark, który się dnia 8. b. m. zwykle odbywa, wypadł bardzo źle, można nawet powiedzieć, że go całkiem nie było, dla braku zupełnego tak kucpów jak i bydła. Zapowiedziane przez nas (w Gaz. nr. 85) 1300 wołów przyspędzonych z Multan, poszły wprost do Ołomuńca. Jesteśmy w największej niespokojności, gdyż od trzech dni leje deszcz bez przestanku, a zboże leży w snopach na polu. Prut wezbrał już do tego stopnia, że powierzchnia wody stoi na równi z naszym dość wysokim mostem. Obawiać się należy by nas nie dotknęły nieszczęścia jakim ulegli mieszkańcy z nad Sanu i Wisły. Gdyby nie to, nie złe możnaby mieć nadzieje co do zbiorów tegorocznych; wedle prób bowiem tu i owdzie porobionych, pół-kopek (30 snopków) pszenicy i żyta, wydawał w przecięciu pięć ćwierci ziarna. Osobliwie ziemniaki zdają się być bardzo pełne, lecz wszystko to zależy od pogody. Kukurudza nawet o którą się już obawiano na wiosnę, pokazuje się piękna, i obiecuje nam daleko lepsze zbiory, niżeli w roku przeszłym. Jakoż ceny zboża spadły; korzec pszenicy stoi na 6 zr., żyta 5 zr., jęczmienia 4 zr. 30 kr., owsa 4 zr., kukurudzy 4 zr. w. w.

Z Białej, dnia 10. sierpnia. O jarmarku naszym na wełnę, który się tego roku po raz pierwszy w mieście naszym odbył, nie wiele jest do powiedzenia, za mało bowiem było towaru stosownie do liczby obecnych tu kucpów. Jakoż w ogóle powiedziawszy, przy nie złym wyborze towaru, 5000 cetnarów byłoby łatwy znalazło odbył. Tymczasem ze wszystkim było na targu mało co więcej nad 2000 cetnarów, z których żwawo rozkupiono około 1500 cetnarów. Najposzukiwaną była wełna w cenie do 100 zr. m. k. za cetnar, która też poszła o 22 procentu wyżej niżeli roku przeszłego. O cienką wełnę mniej się dopytywano, płacono ją jednakże o 12 do 14 procentu wyżej niżeli dawniej. Część wełny zakupionej poszła do Berna, większa zaś część do Prus. Z powodu przerwanej przez powódź komunikacji, zatrzymana w drodze wielka część wełny przeznaczonej na jarmark, przybywa powoli, i chętnych znajduje kucpów w naszych fabrykantach, których jednakże wysokie ceny zastanowiły nieco, a to z przyczyny, że te stosunkowo nie odpowiadają odbytowi ich wyrobów. Dodać potrzeba, że łatwiejzemu odbytowi wełny stała na zawadzie jedna jeszcze niedo- godność, na którą tego roku wełna tak bardzo wystawioną była, to jest, jej zamo-

* (Ta summa nadesłana Redakcyi, złożona już jest u c. k. Prezydium krajowego.

knęcie, pochodzące z deszczów nieustannych, z powodzi, na które wystawione były magazyny, a w transporcie samym z przeprawy przez tyle wód. Mimo to otworzenie jarmarku w Białej, nie może jak tylko dobrą rokować przyszłość dla handlu wełną. Jakoż wiadomo jest, iż położone tuż przy sobie na granicy Galicyi i Szlązka miasta Biała i Bielsk wyrabiają rocznie 50 do 60 tysięcy postawów sukna w wartości 3 do 3½ milionów zr. m. k., i potrzebują do tego celu rocznie 20 do 24 tysięcy cętnarów wełny. Wyrobionego w tych fabrykach sukna idzie nie wiele do Galicyi, ale bardzo znaczną część wysyłają do Węgier, a mianowicie na jarmark w Peszcie, i także do Debreczyna, z którychto miejsc dostaje się to sukno po części do Serbii i do księstw z Węgrami graniczących. Atoli najznaczniejsza ilość idzie do Wiednia, czy to na potrzeby krajowe, czy też po największej części na wywóz do Lewanty. Ostatniemi laty fabryki sukna w Białej i Bielsku bardzo się rozmogły i wydoskonaliły, a ich wyroby mogące się ze wazechmiar równać z najlepszymi, mają słuszną wziętość.

Ostatek lipca i początek sierpnia sprzyjały dosyć żniwom naszym, szczęśliwy też kto z tego korzystał, odtąd bowiem pogoda jest ciągle nie stała, i przykra bardzo jak na porę zbiorów. Pszenica ucierpiała przez czas wilgotny, żyto mniej nieco; zbiorzy zaś jęczmienia i owsa wypadłyby nie źle, gdyby osobliwie dla pierwszego ziarna piękna potrwała pogoda. Wydatek ziemniaków wczesnych nie jest odpowiedni oczekiwaniom naszym; o późniejszych zaś gatunkach nie jeszcze z pewnością powiedzieć nie można.

Z resztą ulewy trwają bez ustanku prawie, i ogromne sprawiają spustoszenia: wynikłe szkody w roli i ziarnie, każą się obawiać dla rolników wielkiej nędzy i zubożenia.

Z Londynu, dnia 5. sierpnia. Z małemi bardzo przestankami panują ciągle prawie deszcze i zimna, które oczywiście musiały zły skutek wyrzucić na dościgające zboże. Wiadomości jakie dochodzą z różnych stron kraju, są tak sprzeczne, iż trudno wedle nich ocenić miarę szkód wynikłych w ziarnie. Koło Kentu i Essex szkody te są za nadto widoczne, aby o nich już dłużej wątpić można było. Dowiedzioną też jest rzeczą, że zimno i wilgoć w czasie kwitnienia szkodliwie wpłynęły na uformowanie się kłosów. Przejrzelismy właśnie

próby nadesłane z różnych stron, i przekonaliśmy się, że ta sama niedostateczność ziarn w kłosach okazuje się wszędzie mniej lub więcej. W każdym kłosie brak 3 do 5, czasem 6 do 8 a nawet i do 9 ziarn. Przypuściliśmy co jest prawdopodobnym, iż to samo zachodzi we wszystkich częściach kraju, różnica ztąd wynikałaby bardzo znaczna, a dodawszy do tego spóźnioną porę żniwa, a zatem niepewność onego, można z pewnością wnioskować, że przed żniwami 1846 r. nie będzie się można obejść bez dowozu zagranicznej pszenicy. W tém więc przekonaniu, że ceny od niedawna podwyższone, utrzymają się, a przeto że i cło znacznie niższe zostanie, porobiono nie małe obstanki dla portów morza Bałtyckiego, i zdaje się, że znaczniejsze będziemy mieli dowozy w wrześniu i październiku. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, cło przed końcem tego miesiąca wynosić będzie 18 szyl. od kwarteru pszenicy.

W środku przeszłego tygodnia, zaczęto już żniwa w niektórych miejscach, ale nawałne deszcze, które teraz panują, stanęły na przeszkodzie. Cena pszenicy w średniem przecięciu podniosła się od przeszłego tygodnia o 2 do 3 szel. na kwarterze.

W Szkocyi i Irlandyi, zdaje się, że zbiorzy lepij niż w samej Anglii wypadną.

(*Preuss. Handl. Zeit.*)

II. Spis darów,

które w biurze Redakcyi Gazety Lwowskiej
złożono

**dla mieszkańców Galicyi ostatnią
powodzią dotkniętych.**

	zr. kr.
Według spisu 1go w Gazecie n. 93.	32 —
Józef hraba Dzieduszycki 	100 —
Jan Hofmann, sekretarz obwodu lwowsk.	2 —
M. S.	15 —
N. N.	1 —
Franciszek Hinkenikl	40 —
Dochód z koncertu danego dnia 5. sierpnia r. b. za staraniem JW. Ks. Kanonika Załęskiego w Truskawcu przez Jmć Pannę Hähnel	2 dukaty i 313 30
Z Truskawca za staraniem Doktora medycyny Zillera	11 —

razem m. k. 475 10

razem i 2 dukaty,
co wszystko wysokiemu c. k. Prezydijum krajowemu do dalszego rozrządzenia oddane zostało.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ner 33. Rozmaitości.)